

Наукові перспективи
Видавнича група

СУСПІЛЬСТВО ТА НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ

№ 9(17)2025

*Тернопільський національний медичний університет
імені І.Я. Горбачевського МОЗ України*

Видавнича група «Наукові перспективи»

*Всеукраїнська Асамблея докторів наук з
державного управління*

Християнська академія педагогічних наук України

«Суспільство та національні інтереси»

№ 9(17) 2025

Київ – 2025

Ivan Horbachevsky Ternopil National Medical University

Publishing Group "Scientific Prospects"

*All-Ukrainian Assembly of Doctors of Science in Public
Administration*

Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

«Society and national interests»

№ 9(17) 2025

Kyiv – 2025

ISSN 3041-1572Online

УДК 0/3+7/8]:001.31](477)(051)

DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-9\(17\)](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-9(17))

“Суспільство та національні інтереси”: журнал. 2025. № 9(17) 2025. С. 836.

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України # 920 від 26.06.2024 журнал включений до Переліку наукових фахових видань України, категорія “Б”, спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки; 281 Публічне управління та адміністрування

Рекомендований до друку Президією Всеукраїнської асамблеї докторів наук з державного управління (Протокол від 04.09.2025, № 3/9-25)

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, Всеукраїнської асоціації педагогів і психологів з духовно-морального виховання, Асоціації науковців України, Інституту освіти Азербайджанської Республіки

Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів освітніх, гуманітарних наук, громадського здоров'я, публічного управління та адміністрування з метою їх впровадження у сучасний освітній простір

Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible та до міжнародної пошукової системи Google Scholar

Головний редактор: Теренда Наталія Олександрівна - доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)

Члени редакції журналу серії «Громадське здоров'я»:

- **Іншакова Ганна Вадимівна** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри громадського здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ, Україна)
- **Керецман Анжеліка Олексіївна** – кандидат медичних наук, доцент, завідувачка кафедри соціальної медицини та гігієни медичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Ужгород, Україна)
- **Ковальська Оксана Романівна** – кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри соціальної медицини, економіки та організації охорони здоров'я Львівського національного медичного університету імені Далина Галицького (Львів, Україна)
- **Корильчук Неоніла Іванівна** – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії та сімейної медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
- **Нагорна Антоніна Максимівна** – доктор медичних наук, професор, член-кореспондент НАМН України, лабораторія епідеміологічних досліджень, профпатології та моніторингу професійного здоров'я ДУ «Інститут медицини праці імені Ю. І. Кундієва НАМНУ» (Київ, Україна)
- **Панчишин Наталія Ярославівна** – кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
- **Сатурська Ганна Степанівна** – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
- **Трущенко Людмила Вікторівна** – доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
- **Шульгай Аркадій Гаврилович** – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)

Члени редакції журналу серії «Публічне управління та адміністрування»:

- **Непомнящий Олександр Михайлович** - доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри архітектури і просторового планування факультету архітектури, будівництва та дизайну Національного авіаційного університету, експерт Експертної ради МОН з питань атестації наукових кадрів з суспільних наук (Київ, Україна)
- **Прав Юрій Григорович** - доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри засобів захисту інформації Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- **Бельська Тетяна Валентинівна** - доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління та економіки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського (Київ Україна)
- **Весоловська Марія Кімсанівна** - доктор філософії (PhD) з публічного управління та адміністрування, доцент кафедри менеджменту організацій Інституту економіки і менеджменту Національного університету «Львівська політехніка» (Львів, Україна)
- **Дегтяр Олег Андрійович** - доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
- **Карпінський Борис Андрійович** - доктор економічних наук, професор, професор кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом, факультет управління фінансами та бізнесу Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- **Клименко Анастасія Сергіївна** - доктор філософії в галузі 28 публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», директор центру підвищення кваліфікації кадрів, доцент кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій Національного університету «Одеська політехніка» (Одеса, Україна)
- **Медведчук Оксана Валеріївна** - кандидат наук з державного управління, доцент, Начальник відділу нормативно-методичного забезпечення та управління проектами Міждержавної гільдії інженерів-консультантів (Київ, Україна)
- **Мельниченко Олександр Анатолійович** - доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, Харківський національний медичний університет (Харків, Україна)
- **Пахомова Тетяна Іванівна** - доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій Навчально – наукового інституту публічної служби та управління Національного університету «Одеська політехніка» (Одеса, Україна)
- **Шевченко Наталія Олександрівна** - доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри публічного управління та права Дніпровської академії неперервної освіти Дніпропетровської обласної ради (Дніпро, Україна)
- **Шевченко Олександр Олександрович** - доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління та економіки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського (Київ, Україна)

Члени редакції журналу серії «Гуманітарні науки»:

- **Бевзо Галина Андріївська** - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри загальноосвітніх дисциплін ПВНЗі «Українсько-американський університет Конкордія» (Київ, Україна)
- **Вуколова Катерина Володимирівна** – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна), доцент Дніпровського відділення центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України (Дніпро, Україна)
- **Горда Оксана Михайлівна** - доктор філософії в галузі 03 «Гуманітарні науки» за спеціальністю 035 «Філологія», старший науковий співробітник Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка» (Львів, Україна)
- **Зірка Віра Василівна** - доктор філологічних наук , професор, завідувач Дніпровського відділення Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України (Київ, Україна)
- **Литвинська Світлана Віталіївна** - кандидат філологічних наук , доцент, завідувач кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- **Островський Олександр Олександрович** - доктор філософії, доцент кафедри філології Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II, (Берегово, Україна)
- **Стирнік Наталія Сергіївна** - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (Дніпро, Україна)
- **Супрун Володимир Миколайович** - доктор філологічних наук, професор, професор кафедри журналістики та українознавства Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- **Чорний Ігор Віталійович** - доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри українознавства факультету № 2 Харківського національного університету внутрішніх справ (Харків, Україна)

Члени редакції журналу серії «Освіта/Педагогіка»:

- **Біляковська Ольга Орестівна** - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, факультет педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- **Волошин Олена Романівна** - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії та здоров'я Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (Дрогобич, Україна)
- **Гончарук Валентина Анатоліївна** - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (Умань, Україна)
- **Гуменюк Тетяна Костянтинівна** - доктор філософських наук, Заслужений працівник освіти України, професор, проректор з науково-педагогічної роботи, інноваційно-методичного забезпечення освітнього та наукового процесів Київської муніципальної академії музики ім. Р.М. Глієра (Київ, Україна)
- **Гумеір Гусейн Ахмедов** - доктор педагогічних наук, професор (Баку, Азербайджан)
- **Дибкова Людмила Миколаївна** - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформатики та системології ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (Київ, Україна)
- **Коренева Інна Миколаївна** – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету природничої і фізико-математичної освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (Глухів, Україна)

- **Литовченко Ірина Миколаївна** - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри англійської мови технічного спрямування №2 Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" (Київ, Україна)
- **Марчук Оксана Олександрівна** - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» (Рівне, Україна)
- **Небеленчук Ірина Олександрівна** - доктор педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики середньої освіти комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», (Кіровоград, Україна)
- **Поліщук Наталія Миколаївна** - доктор філософії, 011 Освітні, педагогічні науки, старший викладач кафедри медико біологічних основ фізичної культури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (Умань, Україна)
- **Трофаїла Наталія Дмитрівна** - кандидат педагогічних наук, доцент, заступник декана з виховної роботи факультету дошкільної та спеціальної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (Умань, Україна)
- **Шевчук Лариса Дмитрівна** - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики, інформатики і методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі (Переяслав, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

© Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України, 2025

© Видавнича група «Наукові перспективи», 2025

© Християнська академія педагогічних наук України, 2025

© Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління, 2025

© автори статей, 2025

9(17)
2025

СУСПІЛЬСТВО ТА
НАЦІОНАЛЬНІ
ІНТЕРЕСИ

- Птушка А.С.** 327
МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ З ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНОГО ПРОФІЛЮ
- Рибалко Л.С., Ван Сінь** 339
КОЛІР ЯК КОМПОНЕНТ У РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ
- Самойленко Н.І., Мекшун А.Д.** 350
ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ: ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ДИСКУРС
- Терменжи О.А.** 362
КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ПОНЯТЬ «ШІ-ГРАМОТНІСТЬ» І «ШІ-КОМПЕТЕНТНІСТЬ» У КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ
- Харченко Н.В., Крехова Л.А.** 379
ЗАКЛАДИ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ НА ПОГРАНИЧЧІ УКРАЇНИ: ПРОСТОРОВО-СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ
- Хоменко-Семенова Л.О., Мельник Н.І., Кокарєва А.М.** 395
ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ СТРЕСОСТІЙКОСТІ У ЖІНОК В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
- Чемерис Г.Ю., Рашевська А.А., Гресик І.С.** 413
ДЕКОЛОНІАЛЬНІ ПРАКТИКИ ЯК ВИКЛИК МИСТЕЦЬКИХ КОМУНІКАЦІЙ В СУЧАСНІЙ ДИЗАЙН-ОСВІТІ
- Шишак А.М., Руденський Р.Є., Чайка В.М.** 426
СПІВПРАЦЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА СІМ'Ї В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ МИСТЕЦЬКО-ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ
- Шуртигіна В.А., Дрокіна А.С.** 438
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА, ВІЛЬНОГО ВІД НАСИЛЬСТВА ТА БУЛІНГУ, ЗАСНОВАНОГО НА ДОВІРІ ТА ПАРТНЕРСТВІ

УДК 373.2:37.018.1:372.8

[https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-9\(17\)-426-437](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-9(17)-426-437)

Шишак Андріана Михайлівна доктор філософії, викладач кафедри освітології і педагогіки, Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, <https://orcid.org/0000-0001-7715-9528>

Руденський Ростислав Євгенович доктор філософії, викладач кафедри освітології і педагогіки, Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, <https://orcid.org/0000-0001-5890-6276>

Чайка Володимир Мирославович доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освітології і педагогіки, Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, <https://orcid.org/0000-0003-3665-0403>

СПІВПРАЦЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА СІМ'Ї В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ МИСТЕЦЬКО-ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ

Анотація. У статті обґрунтовано, що для формування у дітей дошкільного віку мистецько-творчої компетентності важливу роль відіграє співпраця ЗДО та сім'ї виховання. Вказано, що у межах такої взаємодії педагоги мають стимулювати бажання батьків забезпечувати всебічний мистецький розвиток дитини різними шляхами, в основі чого – організація закладом дошкільної освіти просвітницької діяльності батьків, зміст якої пов'язаний зі змістом освітніх завдань, визначених освітнім напрямом «Дитина у світі мистецтва». Зважаючи на це, у межах вивчення загальнодержавного підходу до заявленої проблеми проаналізовано зміст Закону України «Про дошкільну освіту», Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) та програми розвитку дітей дошкільного віку «Українське дошкілля». Зазначено, що співпраця між закладом дошкільної освіти та батьками здобувачів дошкільної освіти в контексті формування мистецько-творчої компетентності дітей може набувати різних форм, зокрема: батьківських зборів, майстеркласів, комунікації у групах в месенджерах, індивідуального спілкування очно чи по телефону, спільних заходів для родин вихованців (мистецьких квестів, проєктів, свят, розваг, тематичних екскурсій, театральних постановок тощо), спільної організації мистецького середовища у приміщенні чи на території закладу дошкільної освіти, підтримки батьками мистецької діяльності дошкільників вдома, а також наведено приклади запропонованих заходів. Закцентовано, що для

9(17)
2025

СУСПІЛЬСТВО ТА
НАЦІОНАЛЬНІ
ІНТЕРЕСИ

формування у дошкільників мистецько-творчої компетентності доцільно забезпечувати системне та комплексне застосування різних форм взаємодії закладу дошкільної освіти та сім'ї.

Ключові слова: принцип педагогіки партнерства; співпраця; заклад дошкільної освіти; сім'я; дошкільник; дошкільна освіта; мистецько-творча компетентність; мистецька діяльність; художньо-продуктивне мистецтво; музичне мистецтво; театральне мистецтво.

Shyshak Andriana Mykhailivna Doctor of Philosophy, Lecturer of the Department of Educology and Pedagogy, West Ukrainian National University, Ternopil, <https://orcid.org/0000-0001-7715-9528>

Rudenskyi Rostyslav Yevhenovych Doctor of Philosophy, Lecturer at the Department of Educology and Pedagogy, West Ukrainian National University, Ternopil, <https://orcid.org/0000-0001-5890-6276>

Chaika Volodymyr Myroslavovych Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Educology and Pedagogy, West Ukrainian National University, Ternopil, <https://orcid.org/0000-0003-3665-0403>

COOPERATION BETWEEN THE PRESCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTION AND THE FAMILY IN THE CONTEXT OF DEVELOPING ARTISTIC AND CREATIVE COMPETENCE IN PRESCHOOL CHILDREN

Abstract. The article substantiates that the cooperation between preschool educational institutions and families plays an important role in the development of artistic and creative competence in preschool children. It is noted that within such interaction, educators should encourage parents to ensure the comprehensive artistic development of the child in various ways, primarily through the preschool institution's organisation of educational activities for parents. The content of such activities is related to the educational objectives defined within the educational area «The Child in the World of Art». In this context, the article analyses the Law of Ukraine «On Preschool Education», the Basic Component of Preschool Education (the State Standard of Preschool Education), and the programme for the development of preschool children «Ukrainian Preschool Education». It is emphasised that cooperation between preschool institutions and parents in the context of developing children's artistic and creative competence may take different forms, including: parents' meetings, workshops, communication in messenger groups, individual consultations in person or by phone, joint activities for families (art quests, projects, celebrations, entertainment,

thematic excursions, theatrical performances, etc.), co-creation of an artistic environment within the premises or grounds of the preschool institution, and parental support for children's artistic activity at home. Examples of suggested activities are provided. The article stresses that in order to develop artistic and creative competence in preschool children, it is advisable to ensure the systematic and comprehensive application of various forms of interaction between preschool institutions and families.

Keywords: the principle of partnership pedagogy; cooperation; preschool educational institution; family; preschool child; preschool education; artistic and creative competence; artistic activity; visual and productive arts; musical art; theatrical art.

Постановка проблеми. Співпраця закладу дошкільної освіти та сім'ї дитини є необхідною умовою для розвитку у здобувача дошкільної освіти компетентностей, необхідних для життя. Адже, відповідно до статті 20 Закону України «Про дошкільну освіту», «батьки вихованців взаємодіють з педагогічними працівниками ЗДО на принципах педагогіки партнерства, зобов'язані сприяти досягненню їхньою дитиною результатів, передбачених освітньою програмою, з урахуванням рекомендацій педагогічних працівників» [8].

Доцільно забезпечувати єдність вимог та виховних впливів педагогів дошкільця та сім'ї [10, с. 115]. Це пов'язано з тим, що для формування естетичних смаків особистості важливим є середовище. Одним із його компонентів є якраз соціально-комунікаційний, сутність якого охоплює вплив стосунків педагогів, здобувачів освіти і батьків на розвиток новоутворень у дітей [7, с. 9]. І ЗДО, і сім'я визначають сферу для становлення креативності та творчого самовираження дошкільника. Крім цього, формування його мистецько-творчої компетентності сприяє регулюванню емоційного стану, що в умовах війни має особливу цінність: за допомогою мистецтва дитина може подолати психологічне навантаження, тривожність та втому.

Зважаючи на це, співпраця закладу дошкільної освіти і сім'ї в контексті формування мистецько-творчої компетентності дошкільників є актуальною проблемою, на дослідження якої варто спрямувати зусилля науковців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему співпраці закладу дошкільної освіти та сім'ї вихованця досліджували М. Давидова, О. Лісовець, Н. Трофаїла та ін. [2; 5; 10]. Сутність, психолого-педагогічні передумови та практичні поради щодо формування мистецько-творчої компетентності дітей дошкільного віку відображено у працях О. Вільхової, А. Пасічніченко, А. Федорович, А. Шевчук [3; 11; 12]. Важливими у межах вивчення загальнодержавного підходу до заявленої проблеми є зміст Закону України «Про дошкільну освіту», Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) та програм розвитку дітей дошкільного віку [8; 9; 1].

9(17)
2025

СУСПІЛЬСТВО ТА
НАЦІОНАЛЬНІ
ІНТЕРЕСИ

Вплив мистецької діяльності на розвиток дошкільника обґрунтовують А. Акім'як, Л. Гладун, І. Жаркова, А. Мохд Мансур, О. Половіна, П. Тірпак та ін. [4; 6; 13].

Мета статті полягає в тому, щоб дослідити та охарактеризувати форми співпраці закладу дошкільної освіти та сім'ї в контексті формування мистецько-творчої компетентності дошкільників.

Виклад основного матеріалу. Компетентність – це «динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, особистісних якостей, що визначає здатність дитини успішно соціалізуватися і здобувати формальну, неформальну та інформальну освіту» [8]. Мистецько-творча компетентність – це «здатність дитини практично реалізовувати свій художньо-естетичний потенціал для отримання бажаного результату творчої діяльності на основі розвинених емоцій та почуттів до видів мистецтва, елементарно застосувати мистецькі навички в життєвих ситуаціях під час освітньої та самостійної діяльності» [9, с. 21–22].

Формувати мистецько-творчу компетентність дітей дошкільного віку – це означає сприяти їх елементарній обізнаності щодо специфіки видів мистецтва (художньо-продуктивного, музичного чи театрального), розвивати ціннісне ставлення до них та до мистецької діяльності, стимулювати прагнення сприймати мистецтво тощо [9, с. 22]. Цей процес базується на внутрішній мотивації дошкільника до творчості. Власна допитливість та бажання експериментувати є стимулом його творчого потенціалу. Малюючи, ліплячи, танцюючи, граючи на музичних інструментах, декламуючи поезію у театральних постановках, діти дошкільного віку фантазують та створюють нові образи, таким чином самовиражаючись [3, с. 33]. Тому саме інтерес до мистецької діяльності зумовлює формування основ мистецько-творчої компетентності дошкільників.

Мистецько-творча компетентність передбачає поєднання взаємопов'язаних термінів – мистецтво та творчість. Форми, види та засоби мистецтва забезпечують пізнання дитиною довкілля та самої себе, основою чого є споглядання, емоційне переживання, розуміння, усвідомлення. Це впливає на розвиток мислення, засвоєння знань, збагачення досвіду, формування уяви та естетичного світогляду дошкільника, на чому власне і будується дитяча творчість [11, с. 410].

Мистецько-творча компетентність дає змогу дітям дошкільного віку вчитися розуміти свої емоції та емоції інших. Вона створює основу для встановлення соціальних контактів дошкільників, адже у процесі здійснення мистецької діяльності вихованці ЗДО активно комунікують з усіма учасниками освітнього процесу та загалом оточенням [3, с. 34]. Якраз тому співпраця закладу дошкільної освіти з сім'єю впливає на формування мистецько-творчої компетентності дітей дошкільного віку.

Зміст участі батьків у становленні мистецьких навичок дошкільників визначено Базовим компонентом дошкільної освіти (Державним стандартом

дошкільної освіти) у межах освітнього напрямку «Дитина у світі мистецтва» [9, с. 23]. Так, сім'я для розвитку структурних компонентів мистецько-творчої компетентності дітей має заохочувати їхнє бажання займатися мистецькою діяльністю та прагнення вільно самовиражатися у ній; спостерігати, позитивно оцінювати та підтримувати дитину у мистецьких вподобаннях. Батьки забезпечують ігри дошкільників у ляльки, примірювання ролей акторів, оповідачів, учасників концертної програми тощо. Самі члени родини спільно з дітьми експериментують із засобами мистецького самовираження: звуками, словами, художніми матеріалами, рухами тощо; слухають з ними дитячі пісні чи інструментальну музику, співають, римують та ін. Свою підтримку мистецької творчості дошкільників батьки виражають через позитивні реакції на дитячі малюнки, складені вірші, виконані танцювальні чи театральні постановки, пісні та інші продукти творчості. Вдома члени сім'ї можуть організувати спільний перегляд мультфільмів з майбутнім відтворенням пісень, які там звучали, чи фрагментів стрічки у театралізованих постановках, малюванням чи ліпленням персонажів; провести сімейні свята чи розваги; відвідати офлайн чи онлайн виставки, музеї, театри, галереї, майстеркласи; тощо [9, с. 23].

У межах співпраці закладу дошкільної освіти та сім'ї в контексті формування мистецько-творчої компетентності дошкільників педагоги мають підтримувати вищеперелічені заходи та стимулювати бажання батьків забезпечувати всебічний мистецький розвиток дитини різними шляхами, в основі чого – організація закладом дошкільної освіти просвітницької діяльності.

Просвітницька діяльність ЗДО для сім'ї виховання передбачає формування педагогічної культури батьків у формах лекцій, практикумів, семінарів, бесід, консультацій тощо, спрямоване на ознайомлення батьків «з основами теоретичних знань, з інноваційними ідеями в галузі педагогіки, з практикою роботи з дітьми» [1, с. 9]. Просвітницька діяльність реалізовує освітню (поглиблення знань, які є результатом навчання у закладах освіти та освітніх центрах), інформативну (розвиток у питаннях культури, науки, політики), роз'яснювальну (уточнення здобутої інформації), ідеологічну (популяризація ідей, що відображають інтереси соціальних груп), агітаційно-пропагандистську (розповсюдження інформації для залучення нових учасників спільноти) та консультативну (поширення інформації та інструментальних навичок, необхідних особистості у повсякденному житті) функції [1, с. 10–11].

У контексті формування у дошкільників мистецько-творчої діяльності просвітницька діяльність ЗДО може охоплювати етапи стандартної технології досягнення контакту і взаєморозуміння, однак їх сутність буде дещо видозмінена:

– «трансляція батькам позитивного образу дитини» (педагог розповідає батькам, що їхня дитина має здібності до мистецьких видів діяльності; він

9(17)
2025

СУСПІЛЬСТВО ТА
НАЦІОНАЛЬНІ
ІНТЕРЕСИ

заохочує підтримувати дошкільників, беручи до уваги навіть найменші їх досягнення, створюючи ситуації успіху для дитини);

– «трансляція батькам знань про дитину, яких вони не могли б отримати в сім'ї» (вихователь пояснює, що ЗДО надає значні можливості для мистецького розвитку дитини; розповідає про досягнення вихованця, акцентуючи на прогресі; пояснює, яким чином підвищилися рівні сформованості soft skills, знання про мистецтво, набули розвитку тематичні ціннісні ставлення тощо);

– «ознайомлення вихователя з проблемами сім'ї у вихованні дитини» (батьки розповідають, а вихователь – отримує інформацію (може ставити уточнювальні запитання) про те, які можливості має дитина для розвитку творчості у родині, які мистецькі інтереси вона має, які труднощі у цьому та шляхи їх подолання існують);

– «спільне дослідження і формування особистості дитини» (педагог, отримавши довіру батьків, може формулювати варіанти індивідуальних шляхів розвитку мистецько-творчої компетентності дошкільників на основі спільно визначених з батьками сильних сторін та зони найближчого розвитку дошкільника у сфері мистецтва) [1, с. 20].

Просвітницька діяльність може набувати конкретних форм взаємодії ЗДО та сім'ї, наприклад, батьківських зборів. Загальні збори батьків вихованців ЗДО організовують 2–3 рази на рік, а от групові – 2–3 рази на місяць [2, с. 28]. Групові батьківські збори можуть проводити у ЗДО для сімей вихованців для того, щоб сприяти розумінню сутності та ролі мистецько-творчої компетентності дошкільників, ролі гри у цьому процесі, методик та технік розвитку дитячої творчості, а також щоб обмінятися досвідом та надати батькам практичні поради щодо того, як саме формувати таке новоутворення у дітей дошкільного віку. Часто тематика батьківських зборів може бути пов'язана зі змістом освітніх завдань, визначених програмами розвитку дитини дошкільного віку щодо освітнього напрямку «Дитина у світі мистецтва». Наприклад, відповідно до програми «Українське дошкільля» з представниками сімей вихованців ЗДО четвертого року життя доцільно обговорити те, якими шляхами можна стимулювати у дитини стійкий інтерес до художньо-творчого образотворення, емоційне переживання під час слухання музичних творів, усвідомлення естетики народних обрядів та дійств, прагнення брати участь у театралізаціях тощо [1, с. 80].

Формою просвітницької діяльності для сімей дошкільників є також майстеркласи. Вихователі ЗДО можуть пропонувати конкретні методики здійснення мистецької діяльності дітьми. Наприклад, змістом майстеркласів може бути навчання представників сімей малювати у нетрадиційних техніках (пальчиками, піском, нитками), створення аплікацій з природних матеріалів, виготовлення ляльок для сімейного театру (з паперу, тканини чи пластиліну), створення саморобних дитячих музичних інструментів з підручних матеріалів,

продукування аплікації із залишкових матеріалів, спільне з дітьми складання казок тощо. Практичні поради для батьків у межах майстеркласу можуть стосуватися також пропонування та демонстрування проведення низки ігор та вправ, які можна використовувати вдома, для досягнення вказаних вище освітніх завдань, зокрема у театралізованій діяльності. Скажімо, для молодшого дошкільного віку – «Чарівні слова», «Що ти бачиш, коли уявляєш...?», «Покажи настрій, а ми відгадаємо», пальчиковий, настільний чи тіньовий театри, ігри-драматизації на основі українських народних пісень тощо [1, с. 83]; для середнього дошкільного віку – «Що ти запам'ятав?», «Пофантазуємо», «Як говорить мишка (вовк, зайчик)», «Розкажи, який твій улюблений персонаж», настільний і ляльковий театр, фланелеграф, ігри-драматизації, ігри-імітації та ін. [1, с. 132]; для старшого дошкільного віку – «Уяви, що ти їси лимон (цукерку) і передай це мімікою», «Зачарована дитина (відповідати лише жестами)», «Море хвилюється», «Покажи предмет», «Пригадай і розкажи», різні види театрів, сюжетно-рольові ігри, ігри-драматизації тощо [1, с. 191].

Короткі та корисні для батьків дошкільників інформаційні матеріали педагоги можуть надавати у групах в месенджерах, під час індивідуального спілкування очно чи по телефону. Для цього можуть використовуватися спеціальні онлайн-платформи, що містять електронні портфоліо досягнень чи віртуальні дошки оголошень [5, с. 21–22]. Це особливо важливо у тому випадку, коли вихователь під час освітнього процесу з ЗДО помітив зацікавлення вихованця мистецькою діяльністю. Пропонування батькам звернути на це увагу допоможе розкрити потенціал дошкільника у цьому, зокрема записавши дитину у спеціально спрямовані гуртки.

Для сприяння становленню мистецько-творчої компетентності дошкільників ефективною є організація спільних заходів для родин вихованців. Це можуть бути мистецькі квести, проєкти, свята, розваги, тематичні екскурсії, театральні постановки тощо [5, с. 22]. Наведемо приклади.

Доцільно організувати для батьків та дітей мистецький квест «Мандрівка у світ мистецтва». Структура змагання має містити локації, на яких учасникам пропонують виконувати завдання. Вони можуть бути різними на розсуд вихователя, як-от: «Маленькі актори» (діти мають показати емоцію, а батьки – вгадати її), «Кольорова майстерня» (команда виконує спільний малюнок своєї сім'ї фарбами чи фломастерами), «Музична скринька» (учасники за допомогою дитячих музичних інструментів виконують запропоновану організаторами пісню) тощо. За правильно виконане завдання команда отримує позначку про це у своєму маршрутному листі. Перемагають у квесті ті, хто найшвидше здобув усі позначки. Обов'язково і переможці, і учасники мають отримати винагороду.

Прикладом мистецького проєкту для родини дошкільника може бути «Мистецькі традиції моєї сім'ї». Батьки разом з дитиною вдома готують художні

продукти (аплікації, пісні, танці, казки, малюнки тощо), історію їх створення чи використання у сім'ї, а також розповідають, чому це стало сімейною традицією. У ЗДО під керівництвом педагогів організовують презентацію та обговорення підготовлених матеріалів.

Прикладом свята, спрямованого на формування мистецько-творчої компетентності дошкільників, є «Співає родина – співає Україна». Такий захід може мати форму виступів сімей з виконанням пісень, які традиційно співають у їхньому побуті. Або ж свято може бути розвагою з інтерактивними завданнями для дітей та батьків. Наприклад, доцільно запропонувати вгадати українську народну пісню за картинкою із зображенням предмета (похиленої калини, гори із дозрілою пшеницею та ін.), виконати знайому пісню голосами звірів (хитра лисичка, боязливий зайчик тощо), у сімейному колі створити та виконати танець під запропоновані мелодії, організувати пісенний батл з називанням якомога більшої кількості українських народних пісень та ін. Переможці та учасники отримують наклейки, грамоти чи листівки як призи.

Тематичні екскурсії для сімей дошкільників доцільно організовувати у музеї, місцеву музичну школу, будинок культури, галерею, театр, театральну чи музичну студію. Діти ознайомлюються під час таких заходів із старовинними та сучасними музичними інструментами, картинами відомих художників чи митців-земляків, будовою театру, костюмами, різновидами вишиванок, глиняних виробів, дерев'яних іграшок тощо. Це формує їхній мистецький світогляд. Батьки актуалізують свої знання про мистецтво, а також можуть зробити висновки про те, чим зацікавилася їхня дитина, щоб розвивати її інтерес. За результатами проведеної екскурсії у ЗДО діти разом з батьками можуть підготувати мистецькі проекти або ж просто у групі обговорити побачене. Крім цього, самі діти дошкільного віку, якщо у ЗДО є власний мінімузей, наприклад, можуть проводити мистецько спрямовані екскурсії для молодших дошкільників, батьків або ж гостей ЗДО [4, с. 358].

Організовані у ЗДО спільні театральні постановки батьків та дошкільників сприяють мистецькому самовираженню дітей дошкільного віку, розвивають їхню творчість, мовлення, впевненість у собі, емоційну сферу. Взаємодія разом з сім'єю вчить командної роботи, формує усвідомлення того, що рідні завжди поруч, підтримають та допоможуть у час труднощів. Театральні постановки можуть мати тематику за змістом народних чи літературних казок, за мотивами пісень, за готовими розробками вистав (різдвяних, великодніх чи приурочених іншим святковим дням) тощо. Застосовувати варто різні види театрального мистецтва: ляльковий театр, театр предметів, театр піску, театр манної крупи, театр води, театр крапель, театр тіней, театр пантоміми, театр масок, театр мод, музичний театр, театр танцю, театр імпровізації тощо [13, с. 750]. Театральні постановки у ЗДО можуть розігравати діти для батьків чи батьки для дітей, тож дошкільники та їхні члени сімей приміряють на себе ролі і акторів, і глядачів [4, с. 13].

Для зацікавлення здобувачів дошкільної освіти мистецькою діяльністю можна у ЗДО організовувати зустрічі з батьками-представниками мистецьких професій. Так, дошкільники можуть детальніше ознайомитися з діяльністю майстрів народних ремесел, художників, музикантів та ін. Батьки розповідають про специфіку своєї діяльності, проводять майстеркласи для дітей у групі. Тут за підтримки педагога важливо організувати конкретний вид художньо-педагогічного спілкування: теоретичне або мистецтвознавче (для ознайомлення дітей з творами мистецтва, історією їх створення, цікавою інформацією про самих митців); практичне (для організації образотворення, застосовуючи різні види мистецької діяльності у форматах майстерок чи майстерні); інтегроване мистецьке (ознайомлення з різними видами мистецтва у межах конкретної теми-інтегратора) [6, с. 133]. Вихованці ЗДО зацікавлюються різними видами мистецтва у процесі практичного виготовлення художніх продуктів, як-от: малюнків, народних іграшок, музичних композицій тощо. Також зростає авторитет батьків в очах власних дітей, оскільки вони бачать, що талантами їхніх мам чи тат захоплюються інші.

Батьки вихованців можуть співпрацювати із педагогами ЗДО під час організації мистецького середовища у приміщенні чи на території закладу. Саме середовище забезпечує задоволення мистецьких потреб дитини, її відчуття безпеки, впевненості, власної цінності, творчої спроможності, усвідомлення нею довіри до дорослих та підтримки з їх боку, невимушену та вільну взаємодію з іншими дошкільниками, здатність позитивно сприймати красу навколишнього простору, високо оцінювати власні спроби у мистецькій діяльності тощо [12, с. 22].

Загалом розвивальне середовище ЗДО має бути естетично організованим, щоб опосередковано формувати у дошкільників відчуття краси [2, с. 58]. Однак особливе значення для формування мистецько-творчої компетентності мають осередки мистецтва «для театралізованих ігор, образотворчої діяльності, музичної та хореографічної активності» з дошкою вибору, яка дає змогу визначити, яким саме видом мистецької діяльності буде займатися дошкільник [11, с. 23]. До облаштування таких осередків можна долучати батьків здобувачів дошкільної освіти, які можуть допомогти у виготовленні потрібного обладнання, створенні декорацій, костюмів, ігрових атрибутів, збиранні необхідних музичних інструментів чи художніх матеріалів. Спільна діяльність педагогів ЗДО та батьків вихованців сприяє партнерським стосункам між ними та підвищить педагогічну культуру членів родин дошкільників.

Формуванню у дітей дошкільного віку мистецько-творчої компетентності сприяє також підтримка батьків вдома. Зважаючи на поради та завдання від вихователів, представники сімей вдома можуть організовувати спільну діяльність мистецького характеру: намалювати малюнок, зліпити з пластиліну

виріб, виконати аплікацію, придумати казку тощо. Також батьки спільно з дошкільниками можуть слухати музику чи розучити пісню; відвідати виставки, концерти, театри, зокрема і онлайн, а у ЗДО разом з вихователями обговорити побачене.

Висновки. Для формування у дітей дошкільного віку мистецько-творчої компетентності важливу роль відіграє співпраця ЗДО та сім'ї вихованця. Така взаємодія може набувати різних форм, зокрема: батьківських зборів, майстеркласів, комунікації у групах в месенджерах, індивідуального спілкування очно чи по телефону, спільних заходів для родин вихованців (мистецьких квестів, проєктів, свят, розваг, тематичних екскурсій, театральних постановок тощо), спільної організації мистецького середовища у приміщенні чи на території закладу дошкільної освіти, підтримки батьками мистецької діяльності дошкільників вдома. Доцільно забезпечувати системне застосування різних форм взаємодії закладу дошкільної освіти та сім'ї для формування у дошкільників мистецько-творчої компетентності.

Перспективи майбутніх наукових пошуків вбачаємо у дослідженні практичного досвіду педагогів ЗДО щодо ефективних форм та методів співпраці з родинами вихованців та розробці методичних рекомендацій для батьків щодо формування у дітей дошкільного віку мистецько-творчої компетентності у домашніх умовах.

Література:

1. Білан О. І. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля». Вид. 2, зі зм. і доп. Тернопіль : Мандрівець, 2022. 216 с.
2. Взаємодія закладу дошкільної освіти та сім'ї у вихованні самостійності дітей старшого дошкільного віку: навчально-методичний посібник / укл.: О. В. Лісовець. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2022. 99 с.
3. Вільхова О., Пасічніченко А. Мистецько-творча компетентність дошкільників: психологічні передумови і практичні аспекти формування. *Витоки педагогічної майстерності*. 2024. № 34. С. 32–36. <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2024.34.317668>
4. Гладун Л., Жаркова І. Емоційний інтелект та його формування в старшого дошкільника засобами театралізованої діяльності. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Педагогіка. Психологія»*. 2023. № 4. С. 9–16. <https://doi.org/10.32782/academpred.psyh-2023-4.02>
5. Давидова М. Взаємодія педагогічних працівників закладів дошкільної освіти з родинами вихованців. *Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації* : матеріали доп. II Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 10 квіт. 2025 р.). Харків, 2025. С. 21–24.
6. Котляр М. О., Половіна О. А. Особливості організації художньо-педагогічних спілкувань в умовах закладу дошкільної освіти. *Готовність дитини старшого дошкільного віку до навчання в умовах реформування української школи* : матеріали II Всеукраїнського науково-практичного семінару (20 травня 2021 р., м. Київ). Київ : Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2021. С. 131–136.

7. Писарчук О. Т. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до організації освітньо-розвивального середовища : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Тернопіль, 2016. 21 с. <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6311/1/Pysarchuk.pdf>

8. Про дошкільну освіту: Закон України від від 06.06.2024 № 3788-IX (зі змінами). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>

9. Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція: Наказ Міністерства освіти і науки України № 33 від 12.01.2021 р. 38 с. https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf

10. Трофаїла Н. Д. Співпраця закладу дошкільної освіти та сім'ї у вихованні дітей. *Інноваційна педагогіка*. 2019. Вип. 12. Т. 2. С. 114–117. <https://doi.org/10.32843/2663-6085.2019.12-2.25>

11. Федорович А. В. Мистецько-творча компетентність дошкільника як педагогічна проблема. *Psychology and pedagogy as sciences for the development of the cultural potential of modern society: scientific monograph*. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2022. С. 402–430.

12. Шевчук А. С. Мистецька освіта дітей: традиції та інновації в оновленому БКДО. *Дошкільне виховання*. 2021. № 4. С. 20–23.

13. Hladun L., Shyshak A., Rudenskyi R., Tirpák P., Akimjak A., Moh'd Mansour A. Theatrical Activity as a Means of Forming Soft Skills in Senior Preschoolers. *Journal of Education Culture and Society*. 2025. № 16(1). P. 739–753. <https://doi.org/10.15503/jecs2025.2.739.753>

References:

1. Bilan, O. I. (2022). *Prohrama rozvytku dytyny doshkilnoho viku «Ukrainske doshkillia» [Preschool child development programme 'Ukrainian Preschool Education']*. Ternopil : Mandrivets. [in Ukrainian].

2. Lisovets, O. V. (Ed.) (2022). *Vzaiemodiia zakladu doshkilnoi osvity ta sim'i u vykhovanni samostiinosti ditei starshoho doshkilnoho viku: navchalno-metodychnyi posibnyk [Interaction between preschool educational institutions and families in fostering independence in older preschool children: teaching and methodological guide]*. Nizhyn: NDU im. M. Hoholia. [in Ukrainian].

3. Vilkhova, O., & Pasichnichenko A. (2024). Mystetsko-tvorchia kompetentnist doshkilnykiv: psykholohichni peredumovy i praktychni aspekty formuvannia [Artistic and creative competence of preschoolers: psychological prerequisites and practical aspects of formation]. *Vytoky pedahohichnoi maisternosti*, 34, 32–36. <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2024.34.317668> [in Ukrainian].

4. Hladun, L., & Zharkova, I. (2023). Emotsiynyi intelekt ta yoho formuvannia v starshoho doshkilnyka zasobamy teatralizovanoi diialnosti [Emotional intelligence and its formation in senior preschoolers by means of theatrical activities]. *Naukovyi visnyk Vinnytskoi akademii bezperervnoi osvity. Seriiia «Pedahohika. Psykholohiia»*, 4, 9–16. <https://doi.org/10.32782/academ-ped.psyh-2023-4.02> [in Ukrainian].

5. Davydova, M. (2025). Vzaiemodiia pedahohichnykh pratsivnykiv zakladiv doshkilnoi osvity z rodynamy vykhovantsiv [Interaction between teaching staff at preschool educational institutions and the families of pupils]. *Doshkilna osvita v suchasnomu osvitnomu prostori: aktualni problemy, dosvid, innovatsii : materialy dop. II Vseukr. nauk.-prakt. konf. (m. Kharkiv, 10 kvit. 2025 r.)*. Kharkiv, 21–24. [in Ukrainian].

6. Kotliar, M. O., & Polovina O. A. (2021). Osoblyvosti orhanizatsii khudozhno-pedahohichnykh spilkuvan v umovakh zakladu doshkilnoi osvity [Features of organising artistic and pedagogical communication in a preschool educational institution]. *Hotovnist dytyny starshoho doshkilnoho viku do navchannia v umovakh reformuvannia ukraïnskoi shkoly : materialy II Vseukraïnskoho naukovo-praktychnoho seminaru (20 travnia 2021 r., m. Kyiv)*. Kyiv : Instytut psykholohii imeni H.S. Kostiuka NAPN Ukrainy, 131–136. [in Ukrainian].

7. Pysarchuk, O. T. (2016). *Pidhotovka maibutnoho vchytelia pochatkovoї shkoły do orhanizatsii osvithno-rozvyvalnoho seredovyshcha : avtoref. dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04 [Preparing future primary school teachers to organise an educational and developmental environment: abstract of a thesis for the degree of Candidate of Pedagogical Sciences: 13.00.04]*. Ternopil. <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6311/1/Pysarchuk.pdf> [in Ukrainian].

8. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy (2024). *Pro doshkilnu osvitu: Zakon Ukrainy vid vid 06.06.2024 № 3788-IX (zi zminamy) [On preschool education: Law of Ukraine dated 06.06.2024 No. 3788-IX (as amended)]*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text> [in Ukrainian].

9. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy (2021). *Pro zatverdzhennia Bazovoho komponenta doshkilnoi osvity (Derzhavnoho standartu doshkilnoi osvity) nova redaktsiia: Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy № 33 vid 12.01.2021 r. [On approval of the Basic Component of Preschool Education (State Standard of Preschool Education), new edition: Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine No. 33 dated 12 January 2021]*. https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf [in Ukrainian].

10. Trofailya, N. D. (2019). Spivpratsia zakladu doshkilnoi osvity ta sim'i u vykhovanni ditei [Cooperation between preschool educational institutions and families in raising children]. *Innovatsiina pedahohika*, 12(2), 114–117. <https://doi.org/10.32843/2663-6085.2019.12-2.25> [in Ukrainian].

11. Fedorovych, A. V. (2022). Mystetsko-tvorcha kompetentnist doshkilnyka yak pedahohichna problema [Artistic and creative competence of preschoolers as a pedagogical problem]. *Psychology and pedagogy as sciences for the development of the cultural potential of modern society: scientific monograph*. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 402–430. [in Ukrainian].

12. Shevchuk, A. S. (2021). Mystetska osvita ditei: tradytsii ta innovatsii v onovlenomu BKDO [Art education for children: traditions and innovations in the updated Basic Component of Preschool Education]. *Doshkilne vykhovannia*, 4, 20–23. [in Ukrainian].

13. Hladun, L., Shyshak, A., Rudenskyi, R., Tirpák, P., Akimjak, A., & Moh'd Mansour A. (2025). Theatrical Activity as a Means of Forming Soft Skills in Senior Preschoolers. *Journal of Education Culture and Society*, 16(1), 739–753. <https://doi.org/10.15503/jecs2025.2.739.753> [in English].

Журнал

«Суспільство та національні інтереси»

№ 9(17) 2025

*Формат 60х90/8. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2.*

*Видавець:
ФОП «Жукова Ірина Віталіївна», Свідоцтво серія ДК № 7425 від 09.08.2021 р.*